

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

NUSTATYTI LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 9 STRAIPSNIO 2 DALIES IR 10 STRAIPSNIO 1 DALIES PAŽEIDIMĄ IR TAIKYTI SANKCIJAS AKTSIASELTS EKSPRESS GRUPP

2023 m. gruodžio 21 d. Nr. 1S-167 (2023)

Vilnius

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, išklausiusi procedūros dalyvius 2023 m. lapkričio 30 d. posėdyje¹, įvertinusi gautus procedūros dalyvių rašytinius paaiškinimus² dėl tyrimo išvadų³ bei tyrimo metu surinktą medžiagą, išnagrinėjo klausimą dėl *Aktsiaselts Ekspress Grupp* (toliau – *AS Ekspress Grupp*) veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalies ir 10 straipsnio 1 dalies reikalavimams bei sankcijų taikymo ir nustatė:

- (1) Tyrimas dėl *AS Ekspress Grupp* veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalies ir 10 straipsnio 1 dalies reikalavimams (toliau – Tyrimas) pradėtas Konkurencijos tarybos 2023 m. rugpjūčio 8 d. nutarimu Nr. 1S-122 (2023)⁴, įvertinus UAB „15min“ (toliau – Pareiškėjas) pateiktą pareiškimą⁵.
- (2) *AS Ekspress Grupp* 2022 m. gruodžio 9 d. netiesiogiai per savo kontroliuojamą UAB Satyre įsigijo 100 procentų UAB „Lrytas“ akcijų (toliau – Koncentracija). Konkurencijos taryba Tyrimą pradėjo turėdama pagrindo įtarti, kad *AS Ekspress Grupp* įgyvendino Koncentraciją, nepranešusi apie tai Konkurencijos tarybai ir negavusi leidimo šiai Koncentracijai.

1. *AS Ekspress Grupp* veiksmai pažeidžia Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalies ir 10 straipsnio 1 dalies reikalavimus

- (3) Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad apie numatomą įvykdyti koncentraciją privaloma pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti leidimą, jeigu koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos Lietuvoje paskutiniiais prieš koncentraciją finansiniais metais yra didesnės negu dvidešimt milijonų eurų ir jeigu kiekvieno mažiausiai iš dviejų koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos Lietuvoje paskutiniiais prieš koncentraciją finansiniais metais yra didesnės negu du milijonai eurų.
- (4) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalimi, pranešimas apie koncentraciją Konkurencijos tarybos nustatyta tvarka turi būti pateiktas Konkurencijos tarybai iki koncentracijos įgyvendinimo.
- (5) Konkurencijos įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad koncentracijoje, apie kurią privaloma pranešti, dalyvaujantys ūkio subjektai ar kontroliuojantys asmenys neturi teisės įgyvendinti koncentracijos tol, kol bus priimtas Konkurencijos tarybos nutarimas leisti vykdyti koncentraciją.
- (6) Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) išskyrė atsakomybės sąlygas už koncentracijos, apie kurią privaloma pranešti, įgyvendinimą be Konkurencijos tarybos leidimo:
 - (a) konkrečiais ūkio subjekto (ūkio subjektų) veiksmais įgyvendinta koncentracija;

¹ Bylos 19, 20 tomai.

² Bylos 15 tomas, 16–35 lapai, bylos 17 tomas, 1–160 lapai, bylos 18 tomas, 4–24 lapai.

³ Bylos 14 tomas, 1–11 lapai.

⁴ „Pradėti tyrimą dėl *Aktsiaselts Ekspress Grupp* veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalies ir 10 straipsnio 1 dalies reikalavimams“ (bylos 11 tomas, 1–3 lapai).

⁵ Bylos 9 tomas, bylos 10 tomas, 1–192 lapai.

- (b) koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais viršija Konkurencijos įstatyme numatytas koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrųjų pajamų ribas;
 - (c) pranešimas apie koncentraciją Konkurencijos tarybai nebuvo pateiktas iki koncentracijos įgyvendinimo⁶.
- (7) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 1 straipsnio 3 dalimi, Konkurencijos įstatymu siekiama Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos konkurencijos santykius reglamentuojančios teisės suderinamumo. Pranešimo apie koncentraciją pateikimo ir nagrinėjimo tvarkos, patvirtintos Konkurencijos tarybos 2015 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 1S-82/2015 „Dėl Pranešimo apie koncentraciją pateikimo ir nagrinėjimo tvarkos patvirtinimo“ (toliau – Pranešimo apie koncentraciją tvarka), 4 punkte nustatyta, kad Konkurencijos taryba, aiškindama Pranešimo apie koncentraciją tvarkos nuostatas, remiasi savo, Lietuvos Respublikos teismų, taip pat Europos Komisijos ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) praktika bei išaiškinimais koncentracijų priežiūros srityje.
- (8) LVAT savo praktikoje taip pat yra patvirtinęs, kad aiškinant ir taikant nacionalinės konkurencijos teisės nuostatas koncentracijų kontrolės srityje, svarbios ir Europos Sąjungos teisės nuostatos, reglamentuojančios itin panašius teisinius santykius. Kaip nurodė LVAT, koncentracijų kontrolę Europos Sąjungos lygmeniu reglamentuoja, be kita ko, Europos Komisijos suvestinis pranešimas dėl jurisdikcijos pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės⁷ (toliau – Jurisdikcinis pranešimas)⁸.

1.1. AS Ekspress Grupp įgyvendino Koncentraciją

- (9) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 5 dalies 2 punkte nustatyta, kad koncentracija, be kita ko, apima kontrolės įgijimą, kai vienas ūkio subjektas įgyja kito ūkio subjekto kontrolę, įsigydamas jo akcijų, balsavimo teises, sudarydamas sutartis ar kitu būdu.
- (10) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 9 dalimi, kontrolė suprantama kaip visokios iš įstatymų ar sandorių atsirandančios teisės, kurios suteikia juridiniam ar fiziniam asmeniui galimybę daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto veiklai, įskaitant nuosavybės teisę į visą ar dalį ūkio subjekto turto arba teisę naudoti visą ar dalį ūkio subjekto turto; kitas teises, kurios leidžia daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto organų sprendimams ar personalo sudėčiai.
- (11) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 10 dalies prasme lemiamą įtaką yra suprantama, kaip padėtis, kai kontroliuojantis asmuo įgyvendina ar turi galimybę įgyvendinti savo sprendimus dėl kontroliuojamo ūkio subjekto ūkinės veiklos, organų sprendimų ar personalo sudėties.
- (12) Vadovaujantis Pranešimo apie koncentraciją tvarkos 3.4 papunkčiu, vienvaldė kontrolė yra kontrolė, kai ūkio subjektui lemiamą įtaką gali daryti tik vienas juridinis ar fizinis asmuo.
- (13) *AS Ekspress Grupp* 2022 m. gruodžio 9 d. netiesiogiai per savo kontroliuojamą UAB Satyre įsigijo 100 procentų UAB „Lrytas“ akcijų.
- (14) Valstybės įmonės Registrų centro „Juridinių asmenų registre“ (toliau – Registras) UAB Satyre įregistruota 2022 m. lapkričio 14 d.⁹ UAB Satyre vienintele akcininke buvo *AS Ekspress Grupp*. Kaip paaiškino *AS Ekspress Grupp*, UAB Satyre buvo įsteigta UAB „Lrytas“ įsigijimo tikslais, o po Koncentracijos UAB Satyre turėjo valdyti UAB „Lrytas“¹⁰. Vadovaujantis Registro duomenimis,

⁶ LVAT 2012 m. kovo 1 d. nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁰²-1668/2012, AB „City Service“ prieš Konkurencijos tarybą; 2017 m. balandžio 18 d. nutartis adm. byloje Nr. A-899-858/2017, UAB „Lukoil Baltija“ prieš Konkurencijos tarybą.

⁷ Europos Komisijos 2008 m. balandžio 16 d. suvestinis pranešimas dėl jurisdikcijos pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės, OJ C 95, 1–48 p.

⁸ LVAT 2012 m. kovo 1 d. nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁰²-1668/2012, AB „City Service“ prieš Konkurencijos tarybą.

⁹ Bylos 12 tomas, 6, 7 lapai.

¹⁰ Bylos 3 tomas, 2 lapas, bylos 4 tomas, 158 lapas.

2023 m. rugsėjo 6 d. buvo įregistruotos UAB Satyre reorganizavimo sąlygos¹¹, o 2023 m. rugsėjo 19 d. – įregistruotas prašymas išregistruoti UAB Satyre¹².

- (15) Taigi, *AS Ekspres Grupp* nuo 2022 gruodžio 9 d. įgijo galimybę daryti lemiamą įtaką UAB „Lrytas“ veiklai. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad *AS Ekspres Grupp* įgyvendino Koncentraciją Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 5 dalies 2 punkto prasme.

1.2. Koncentracijoje dalyvavę ūkio subjektai viršijo Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytas bendrųjų pajamų ribas

- (16) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 5 dalies 2 punktu, taip pat Pranešimo apie koncentraciją tvarkos 12.1 papunkčiu, Tyrimo tikslais Koncentracijoje dalyvavusiais ūkio subjektais laikomi kontrolę įgijęs ūkio subjektas – *AS Ekspres Grupp* – ir ūkio subjektas, kurio kontrolė įgyta – UAB „Lrytas“.
- (17) Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 3 dalies 3 punkte nustatyta, kad, kai koncentracijoje dalyvauja ūkio subjektas, kuris priklauso susijusių ūkio subjektų grupei, bendrosios pajamos skaičiuojamos kaip visų ūkio subjektų, priklausančių susijusių ūkio subjektų grupei, bendrųjų pajamų suma.
- (18) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 21 dalyje įtvirtinta, kad susijusių ūkio subjektų grupė yra du ar daugiau ūkio subjektų, kurie dėl savitarpio kontrolės yra laikomi vienu ūkio subjektu koncentracijos priežiūros tikslais apskaičiuojant bendrąsias pajamas ir rinkos dalį.
- (19) Pranešimo apie koncentraciją tvarkos 14 punkte nustatyta, kad apskaičiuojant ūkio subjektų bendrąsias pajamas yra įtraukiamos sumos, gautos iš produktų pardavimo ir paslaugų teikimo Lietuvos Respublikoje paskutiniiais prieš koncentraciją ūkiniais metais. Tuo tarpu, vadovaujantis Pranešimo apie koncentraciją tvarkos 15 ir 16 punktais, jeigu koncentracijoje dalyvauja ūkio subjektas, kuris priklauso susijusių ūkio subjektų grupei, šio ūkio subjekto bendrosios pajamos Lietuvos Respublikoje skaičiuojamos kaip visų ūkio subjektų, kurie priklausys susijusių ūkio subjektų grupei po koncentracijos įgyvendinimo, bendrųjų pajamų Lietuvos Respublikoje suma, be to, bendrosios pajamos apskaičiuojamos vengiant dvigubo skaičiavimo.
- (20) Pranešimo apie koncentraciją tvarkos 17 punkte taip pat nustatyta, kad bendrųjų įmonių bendrosios pajamos kontrolę turintiems asmenims priskiriamos po lygiai, neatsižvelgiant į jų turimą balsavimo teisių, akcijų ar kitokių vertybinių popierių skaičių.

1.2.1. *AS Ekspres Grupp* kartu su susijusiais ūkio subjektais 2021 m. Lietuvos Respublikoje viršijo 2 mln. Eur bendrųjų pajamų ribą

- (21) *AS Ekspres Grupp* nurodė, kad Hans Luik tiesiogiai ir netiesiogiai per *HHL Rühm OÜ* turi [KOMERCINĖ PASLAPTIS] *AS Ekspres Grupp* ir jos kontroliuojamų ūkio subjektų kontrolę¹³. *AS Ekspres Grupp* nurodė, kad *AS Ekspres Grupp* ir jos kontroliuojamų ūkio subjektų bendrosios pajamos 2021 m. Lietuvos Respublikoje siekė 11 337 717 Eur¹⁴.
- (22) *AS Ekspres Grupp* taip pat nurodė, kad Hans Luik turi kitų kontroliuojamų ūkio subjektų, su kuriais *AS Ekspres Grupp* yra susijęs ūkio subjektas Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 21 dalies prasme, ir kurie turėjo pajamų 2021 m. Lietuvos Respublikoje¹⁵.

¹¹ Reorganizavimo sąlygos nustatė, kad UAB Satyre ir UAB „Lrytas“ bus reorganizuojamos prie UAB „Lrytas“ prijungiant UAB Satyre, kuri po reorganizacijos, kaip juridinis asmuo, turėtų baigtų savo veiklą (bylos 10 tomas, 180 lapas).

¹² Bylos 12 tomas, 6, 7 lapai.

¹³ Bylos 3 tomas, 4–6 lapai, bylos 4 tomas, 3, 206–208 lapai.

¹⁴ Konsoliduotos pajamos, į kurias buvo įtrauktos toliau nurodytų subjektų pajamos (pagal *AS Ekspres Grupp* 2023 m. balandžio 7 d. pateiktą informaciją): *AS Ekspres Grupp*, *Delfi AS*, *Screens SIA*, *Bilėšu Paradīze SIA*, UAB „Sport media“, *DELFI*, UAB, UAB „Digital matter“, UAB „Videotinklas“, *Digital Matter SIA*, *Ekspres Finants OÜ*, *Delfi Meedia AS* (ankstesnis pavadinimas – *Ekspres Meedia AS*), *Geenius Meedia OÜ*, *Hea Lugu OÜ*, *Linna Ekraanid OÜ*, *Babahh Media OÜ* (bylos 1 tomas, 88 lapas, bylos 4 tomas, 77 lapas).

¹⁵ Bylos 1 tomas, 88 lapas, bylos 4 tomas, 77 lapas.

- (23) *AS Ekspress Grupp* nurodė, kad jos bei su ja susijusių ūkio subjektų bendrosios pajamos 2021 m. Lietuvos Respublikoje siekė bent [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur¹⁶.
- (24) *AS Ekspress Grupp* paaiškino, kad į 2021 m. bendrąsias pajamas, nurodytas nutarimo (23) pastraipoje, buvo įtraukta [KOMERCINĖ PASLAPTIS] *SIA Altero*¹⁷ bendrųjų pajamų, gautų 2021 m. Lietuvos Respublikoje, t. y. [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur. *AS Ekspress Grupp* teigimu, toks skaičiavimas pasirinktas todėl, kad *SIA Altero* buvo [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹⁸ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹⁹. Kaip nurodė *AS Ekspress Grupp*, vadovaujantis [KOMERCINĖ PASLAPTIS]²⁰ [KOMERCINĖ PASLAPTIS] ([KOMERCINĖ PASLAPTIS]²¹) [KOMERCINĖ PASLAPTIS] ([KOMERCINĖ PASLAPTIS]²²).
- (25) Konkurencijos taryba nustatė, kad *AS Ekspress Grupp* Koncentraciją įgyvendino 2022 m. gruodžio 9 d. (nutarimo (15) pastraipa). Iki šios datos *SIA Altero* akcijų turėjo [KOMERCINĖ PASLAPTIS]²³ Atsižvelgiant į tai, kad prieš Koncentraciją *SIA Altero* buvo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] *SIA Altero* bendrosios pajamos, gautos 2021 m. Lietuvos Respublikoje, galėtų būti [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Vis dėlto, Tyrimo tikslais nėra būtina tiksliai nustatyti, kiek kontroliuojančių asmenų turėjo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] *SIA Altero* kontrolę prieš Koncentraciją, kadangi tai neturės įtakos Konkurencijos tarybos vertinimui šiame nutarime.

1.2.2. UAB „Lrytas“ 2021 m. Lietuvos Respublikoje viršijo 2 mln. Eur bendrųjų pajamų ribą

- (26) UAB „Lrytas“ 2021 m. finansinėje ataskaitoje nurodyta, kad bendrosios pajamos yra 2 843 153 Eur²⁴.
- (27) *AS Ekspress Grupp* teigimu, į nutarimo (26) pastraipoje nurodytas UAB „Lrytas“ bendrąsias pajamas yra įskaiciuotos ir pajamos, gautos iš užsienyje registruotų klientų, t. y. [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur. Kaip nurodė *AS Ekspress Grupp*, [KOMERCINĖ PASLAPTIS]²⁵.

¹⁶ Susiję ūkio subjektai, kurių pajamos buvo įtrauktos apskaičiuojant bendrąsias pajamas:

- a) *OÜ Aktiva Finance Group* (iki 2023 m. vasario 27 d. pavadinimas *OÜ Aktiva Finants*) – 2 827 560 Eur (į konsoliduotą ataskaitą taip pat įtraukti šių ūkio subjektų duomenys: *OÜ Julianus Inkasso*, *SIA Julianus Inkasso Latvia*, UAB „Julianus Inkaso“, *OÜ Julianuse Õigusbüroo*, *OÜ Krediidiregister*, UAB „Viena sąskaita“ (į konsoliduotus duomenis buvo įtraukti tik duomenys už 2021 m. rugsėjo–gruodžio mėn. laikotarpį, kadangi UAB „Viena sąskaita“ buvo įsigyta 2021 m. rugsėjo mėn.), *OÜ Meeldetuletuskeskus*, *OÜ Aktiva Financial Solution*, *OÜ Perfi* (bylos 1 tomas, 88 lapas, bylos 4 tomas, 77 lapas);
- b) UAB „Viena sąskaita“ – 2 200 318 Eur (2021 m. pajamos siekė 3 368 703 Eur, tačiau, kaip paaiškino *AS Ekspress Grupp*, *OÜ Aktiva Finance Group* įsigijo UAB „Viena sąskaita“ 2021 m. rugsėjo mėn., todėl į konsoliduotas 2021 m. *OÜ Aktiva Finance Group* pajamas buvo įtrauktos tik UAB „Viena sąskaita“ pajamos už rugsėjo–gruodžio mėn. laikotarpį; kadangi pagal koncentracijų priežiūros taisykles pajamų skaičiavimo tikslais reikia skaičiuoti metines pajamas, tai į *AS Ekspress Grupp* pajamų Lietuvos Respublikoje skaičiavimą buvo įtrauktos visos 2021 m. UAB „Viena sąskaita“ pajamos bei, vengiant dvigubo skaičiavimo, atimtos konsoliduotoje *OÜ Aktiva Finance Group* ataskaitoje buvusios 1 168 385 Eur UAB „Viena sąskaita“ pajamos už rugsėjo–gruodžio mėn. laikotarpį (bylos 1 tomas, 88 lapas, bylos 4 tomas, 77, 78 lapai));
- c) Naujienu agentūra ELTA, UAB – 365 379 Eur (bylos 1 tomas, 89 lapas, bylos 4 tomas, 78 lapas);
- d) *Printall AS* – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur (bylos 1 tomas, 89 lapas, bylos 4 tomas, 78 lapas);
- e) *Õhtuleht Kirjastus AS* – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur (*AS Ekspress Grupp* nurodė, kad 2021 m. *Õhtuleht Kirjastus AS* pajamos Lietuvos Respublikoje siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur; atsižvelgiant į tai, kad minėta bendrovė yra [KOMERCINĖ PASLAPTIS], taip pat vadovaujantis Pranešimo apie koncentraciją tvarkos 17 punktu, bendrųjų pajamų apskaičiavimo tikslais prie su *AS Ekspress Grupp* susijusių ūkio subjektų pajamų priskiriama [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur (bylos 2 tomas, 107 lapas, bylos 4 tomas, 126 lapas));
- f) *Altero SIA* – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur (minėta bendrovė kontroliuoja UAB „Altero LT“, bylos 2 tomas, 9 lapas, bylos 4 tomas, 120 lapas).

¹⁷ *SIA Altero* bendrosios pajamos, gautos Lietuvos Respublikoje, nebuvo įtrauktos apskaičiuojant *SIA Altero* [KOMERCINĖ PASLAPTIS] bendrąsias pajamas, todėl dvigubo pajamų apskaičiavimo nėra.

¹⁸ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

¹⁹ Bylos 2 tomas, 7–9 lapai.

²⁰ [KOMERCINĖ PASLAPTIS] (bylos 2 tomas, 7–9 lapai).

²¹ [KOMERCINĖ PASLAPTIS] (bylos 2 tomas, 7–9 lapai).

²² [KOMERCINĖ PASLAPTIS] (bylos 2 tomas, 7–9 lapai).

²³ Bylos 2 tomas, 37–40 lapai.

²⁴ Bylos 1 tomas, 7 lapas, bylos 4 tomas, 6 lapas.

²⁵ Bylos 2 tomas, 12, 119, 120 lapai, bylos 4 tomas, 117, 135–137 lapai.

- (28) *AS Ekspres Grupp* tiek Tyrimo metu²⁶, tiek ir po Tyrimo²⁷ teigė, kad visos šios iš užsienio klientų gautos UAB „Lrytas“ pajamos nelaikytinos pajamomis, gautomis Lietuvos Respublikoje, kadangi teikiant paslaugą nei klientas, nei paslaugos teikėjas neturėjo keliauti. *AS Ekspres Grupp* nuomone, pajamos turi būti priskiriamos atsižvelgiant į pajamų šaltinį, t. y. turi būti atsižvelgiama į kliento buvimo vietą. *AS Ekspres Grupp* teigimu, toks vertinimas yra įtvirtintas ir Jurisdikciniame pranešime.
- (29) Vertindama šiuos *AS Ekspres Grupp* argumentus, Konkurencijos taryba pažymi, kad, nors Jurisdikcinio pranešimo 196 pastraipoje nurodoma, kad pagal Susijungimų reglamentą²⁸ tiek prekėms, tiek paslaugoms taikoma bendra taisyklė, apyvartą priskirianti tai vietai, kurioje yra pirkėjas, tačiau toliau toje pačioje Jurisdikcinio pranešimo pastraipoje nurodyta, kad pagrindinis principas – apyvartą reikėtų priskirti tai vietai, kurioje konkuruojama su kitais tiekėjais. Paprastai apyvarta taip pat priskiriama vietai, kurioje turi būti vykdomas sutartyje numatytas veiksmas, t. y. kur iš tiesų teikiama paslauga ir pristatomas produktas.
- (30) Jurisdikcinio pranešimo 197 ir 199 pastraipose pateikiamos detalesnės gairės, susijusios su pajamų priskyrimu, atsižvelgiant į tai, ar pardavimo objektas buvo prekės ar paslaugos. Jurisdikcinio pranešimo 199 pastraipoje nurodyta, kad šiame pranešime tarptautinės paslaugos yra suskirstytos į tris pagrindines kategorijas. Pirmajai kategorijai priskiriami atvejai, kai keliauja paslaugų teikėjas, antrajai – kai keliauja pirkėjas. Trečiajai kategorijai priskiriami atvejai, kai paslauga teikiama taip, kad nei teikėjas, nei pirkėjas neturi keliauti. Pirmųjų dviejų kategorijų apyvartą reikia priskirti keliautojo paskirties vietai, t. y. kur paslauga iš tiesų yra teikiama pirkėjui. Trečiosios kategorijos apyvarta paprastai priskiriama pirkėjo buvimo vietai. Jurisdikcinio pranešimo 202 pastraipoje pateiktas pavyzdys iš telekomunikacijų sektoriaus, kaip praktiškai reikėtų spręsti pajamų priskyrimo klausimą. Kaip nurodyta pavyzdyje, skambučių užbaigimo paslaugos yra teikiamos, pavyzdžiui, kai skambutis iš Europos operatoriaus tinklo užbaigiamas Jungtinėse Amerikos Valstijose. Nors nei Europos operatorius, nei Jungtinių Amerikos Valstijų operatorius nekeliauja, signalas yra perduodamas ir Jungtinių Amerikos Valstijų tinklas teikia paslaugą Europos operatoriui Jungtinėse Valstijose. Be to, kaip tik čia vyksta konkurencija (jei ji iš viso vyksta). Todėl tokia apyvarta yra ne Bendrijos apyvarta. Kitaip tariant, Jurisdikciniame pranešime pateiktame pavyzdyje nurodyta, kad dėl paslaugos Europos operatoriui suteikimo konkuruoja operatoriai Jungtinėse Amerikos Valstijose, ir nors nei vienas operatorius nekeliauja, pajamos, atsižvelgiant į konkuravimo vietą, priskirtinos ne Europos Sąjungai, kur yra įsisteigę Europos operatoriai, bet Jungtinėms Amerikos Valstijoms.
- (31) Taigi, priešingai nei nurodo *AS Ekspres Grupp*, Jurisdikciniame pranešime pajamų priskyrimo klausimas nėra sprendžiamas formaliai, t. y. atsižvelgiant tik į tai, kur yra prekės ar paslaugos pirkėjas. Jurisdikciniame pranešime išskiriamas bendras principas, kad turi būti atsižvelgiama į vietą (teritoriją), kurioje yra konkuruojama dėl atitinkamos paslaugos teikimo. Tai patvirtina ir Jurisdikcinio pranešimo 202 pastraipoje pateiktas pavyzdys iš telekomunikacijų sektoriaus²⁹. Todėl net jeigu prekės ar paslaugos pirkėjas yra įsisteigęs kitoje valstybėje nei prekės ar paslaugos teikėjas ir, pavyzdžiui, nei viena iš šalių nekeliauja, turi būti vertinama, kurioje teritorijoje prekės ar paslaugos teikėjas konkuruoja su kitais ūkio subjektais dėl atitinkamų prekių pardavimo ar paslaugų teikimo, kadangi būtent konkuravimo vieta lemia pajamų priskyrimo klausimą. Tokia vieta (teritorija) yra paprastai suprantama kaip vieta (teritorija), kurioje turi būti vykdomas sutartyje numatytas veiksmas, t. y. kur iš tiesų teikiama paslauga ir pristatomas produktas, taip pat atsižvelgiama į paslaugos teikimo specifiką.

²⁶ Bylos 2 tomas, 121 lapas, bylos 4 tomas, 138 lapas.

²⁷ Bylos 15 tomas, 30, 31 lapai, bylos 18 tomas, 18, 19 lapai.

²⁸ Tarybos 2004 m. sausio 20 d. reglamentas (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės, OJ L 24, 2004 m. sausio 29 d., 1–22 p. (toliau – Susijungimų reglamentas).

²⁹ Kaip atskleidžia pateiktas pavyzdys, nėra pagrįsta pajamas priskirti išimtinai pagal pirkėjo vietą, kadangi paslauga teikiama ir konkurencija gali vykti visai kitoje vietoje nei yra įsisteigęs pirkėjas.

- (32) Nagrinėjamu atveju UAB „Lrytas“ valdo interneto naujienų portalą www.lrytas.lt. Interneto naujienų portalų verslas yra dvipusis³⁰. Tokia verslo savybė, kurios neginčija *AS Ekspress Grupp*, visų pirma, pasireiškia tuo, kad interneto naujienų portalai kuria turinį, kuriuo mėgina pritraukti lankytojus, t. y. tarpusavyje konkuruoja turiniu. Atitinkamai, pirminis tokių interneto naujienų portalų lankytojų tikslas yra konkretaus poreikio informacijai patenkinimas, o ne juose skleidžiama reklama. Antra, interneto naujienų portalai pajamas gauna iš interneto portale skleidžiamos reklamos, t. y. tarpusavyje konkuruoja dėl reklamos (ploto) pirkėjų. Abu šie verslo aspektai yra vienas nuo kito priklausomi – kuo didesnė portalo auditorija, priklausanti nuo publikuojamo turinio, tuo daugiau pajamų portalas uždirbs iš reklamos (ploto) ir tuo daugiau galės investuoti į turinį, kas leis toliau auginti auditorijos dydį.
- (33) Kaip nurodo *AS Ekspress Grupp*, konkurencija tarp interneto naujienų portalo www.lrytas.lt ir kitų interneto naujienų portalų vyksta Lietuvos Respublikoje, atsižvelgiant į tai, kad portalų kuriamas turinys yra orientuotas į Lietuvos Respublikos auditorijai aktualių naujienų kūrimą³¹. Atitinkamai, www.lrytas.lt portale lietuvių kalba yra skelbiamas turinys įvairiomis temomis, pavyzdžiui, „Lietuvos diena“, „Verslas“, „Sportas“, „Pasaulis“, „Žmonės“³², kurios yra susijusios su įvykiais Lietuvos Respublikoje ir pasaulyje, kurie galėtų būti aktualūs Lietuvos Respublikos auditorijai. Nors dalį straipsnių minėtame interneto naujienų portale galima skaityti anglų kalba, tačiau informacija yra pateikiama apie aktualijas, susijusias su Lietuva, be to, anglų kalba publikuojama tik dalis lietuvių kalba publikuotų straipsnių³³. Todėl ir reklamos (ploto) www.lrytas.lt portale užsakovas, net jeigu jis registruotas užsienyje, visų pirma, tikisi pasiekti Lietuvos Respublikos auditoriją, į kurią yra orientuotas pats interneto naujienų portalas. Tą patvirtina ir vieno iš UAB „Lrytas“ užsienyje registruotų pirkėjų pavyzdys. Iš UAB „Lrytas“ reklamos (ploto) paslaugas, už kurias gautų pajamų *AS Ekspress Grupp* nepriskyrė prie Lietuvos Respublikoje gautų pajamų, pirkto užsienyje registruotas subjektas, t. y. [KOMERCINĖ PASLAPTIS]³⁴. Mažai tikėtina, kad šis subjektas būtų pirkęs reklamos (ploto) paslaugos lietuviškame www.lrytas.lt portale, jeigu būtų tikėjęs pasiekti ne Lietuvos Respublikos, bet, pavyzdžiui, Belgijos (kurioje yra registruotas šis subjektas), auditoriją. Šis subjektas, nors ir registruotas užsienyje, būtent ir pirkto reklamos (ploto) paslaugas www.lrytas.lt naujienų portale, kadangi tikėjosi pasiekti Lietuvos Respublikos auditoriją.
- (34) Aptariamo pajamų priskyrimo klausimo vertinimo tikslais Lietuvos Respublikos auditorija apima ir situacijas, kai prie www.lrytas.lt jungiasi lietuviškai suprantantis skaitytojas, tačiau jis pats fiziškai nėra Lietuvos Respublikos teritorijoje. Toks lietuviškai suprantantis skaitytojas ir jungiasi prie į Lietuvos Respublikos auditoriją orientuoto www.lrytas.lt naujienų portalo, kadangi jam yra svarbūs šiame portale publikuojami įvykiai (o ne reklama). Į Lietuvos Respublikos auditoriją orientuoti įvykiai (ne reklama) gali būti aktualūs ir lietuviškai nesuprantančiam, bet Lietuvoje gyvenančiam skaitytojui, kuris www.lrytas.lt portalo turinį skaito anglų kalba. Mažai tikėtina, kad prie www.lrytas.lt naujienų portalo jungsis skaitytojas, kuris nesupranta lietuviškai, negyvena Lietuvos Respublikoje ir siekia tik pasižiūrėti į jį nukreiptą reklamą. Kaip jau minėta, pirminis tokių interneto portalų tikslas yra publikuoti turinį ir taip pasiekti skaitytoją, o ne pirmiausiai pateikti reklamą.
- (35) Apibendrinant, darytina išvada, kad interneto naujienų portalas www.lrytas.lt konkuruoja su kitais Lietuvos Respublikos interneto naujienų portalais kuriant turinį, orientuotą į Lietuvos Respublikos auditoriją, tam, kad galėtų pritraukti reklamos (ploto) paslaugas interneto portale www.lrytas.lt.

³⁰ Ekonominės plėtros ir bendradarbiavimo organizacijos leidinys „Rethinking Antitrust Tools for Multi-Sided Platforms. 2018“, 10, 12 p. Prieiga per internetą: <https://www.oecd.org/daf/competition/Rethinking-antitrust-tools-for-multi-sided-platforms-2018.pdf> [žiūrėta 2023 m. gruodžio 5 d.].

³¹ *Lrytas.lt – vienas didžiausių naujienų portalų Lietuvoje, startavęs 2006 m. Portalo misija – rinkti ir teikti objektyvią, patikimą ir operatyvią informaciją, ją rengti ir pristatyti įvairioms visuomenės grupėms apie aktualijas Lietuvoje ir pasaulyje. Mūsų vizija – būti pažangiu ir pirmaujančiu internetiniu portalu Lietuvoje* (bylos 12 tomas, 3–5 lapai).

³² Bylos 13 tomas, 22–92 lapai.

³³ Bylos 13 tomas, 93–106 lapai.

³⁴ Prieiga per internetą: [KOMERCINĖ PASLAPTIS] (bylos 2 tomas, 119 lapas, bylos 4 tomas, 136 lapas).

norinčius pirkti klientus. Atitinkamai, konkurencija dėl reklamos (ploto) pardavimo interneto naujienų portale vyksta Lietuvos Respublikoje, kadangi tiek Lietuvos Respublikoje, tiek užsienyje registruotas reklamos (ploto) pirkėjas, naudodamasis į Lietuvos Respublikos auditoriją orientuotų naujienų portalų, kurie yra įsikūrę ir veikia Lietuvos Respublikoje, paslaugomis, tokiu būdu gali pasiekti Lietuvos Respublikos auditoriją. Galiausiai, reklamos (ploto) suteikimas ([KOMERCINĖ PASLAPTIS]) interneto portale www.lrytas.lt vyksta Lietuvos Respublikoje, nes čia yra teikiama paslauga – t. y. rodoma reklama – nepriklausomai nuo to, kad reklamos (ploto) pirkėjas gali būti ne Lietuvos Respublikoje. Kitaip tariant, net jeigu nei UAB „Lrytas“, nei UAB „Lrytas“ klientas neturi keliauti, kad būtų suteikta reklamos (ploto) paslauga, reklama yra rodoma Lietuvos Respublikos auditorijai, t. y. visai kaip ir Jurisdikcinio pranešimo 202 pastraipoje nurodytame pavyzdyje. UAB „Lrytas“ reklamos (ploto) pirkėjo registracijos vieta, kurią siūlo išimtinai vertinti *AS Ekspress Grupp*, neparodo nei reklamos (ploto) paslaugos teikimo vietos, nei vietos, kurioje tarp interneto naujienų portalų vyksta konkurencija.

- (36) Atsižvelgiant į tai, UAB „Lrytas“ iš užsienio klientų gautos pajamos laikytinos pajamomis, gautomis Lietuvos Respublikoje. *AS Ekspress Grupp* pasirinkta pozicija pajamų iš užsienio klientų automatiškai nelaikyti Lietuvos Respublikoje gautomis pajamomis yra nepagrįsta, kadangi *AS Ekspress Grupp* ignoruoja Jurisdikciniame pranešime pateiktus išaiškinimus, kad turi būti vertinama, kur vyksta konkurencija. Atitinkamai, *AS Ekspress Grupp* nepagrįstai neatsižvelgia į tai, kad ir užsienyje registruotas reklamos (ploto) pirkėjas tikisi pasiekti Lietuvos Respublikos auditoriją, į kurią yra orientuotas pats naujienų portalas, todėl ir gautos pajamos turi būti priskirtos Lietuvos Respublikai.
- (37) *AS Ekspress Grupp* rašytiniuose paaiškinimuose dėl Tyrimo išvadų³⁵ nurodė, kad sprendama pajamų priskyrimo klausimą Konkurencijos taryba neįvertino aplinkybės, kad didžiausi UAB „Lrytas“ užsienio reklamos (ploto) pirkėjai yra tarpininkai, kurie neperka reklamos (ploto) tam, kad patalpintų savo pačių reklamą www.lrytas.lt interneto portale. Tai yra dvipusės platformos, kurios tik suveda reklamos inventorius turėtojus ir reklamos inventorius pirkėjus. Todėl prielaida, kad lietuviškuose portaluose reklama paprastai yra orientuota į Lietuvos Respublikos auditoriją, nėra tinkamas vertinimo kriterijus tais atvejais, kai yra kalbama apie tokius „didmeninius“ pardavimus ar pajamas, gautas iš užsienyje esančių tarpininkų. Kaip nurodo *AS Ekspress Grupp*, reklaminį inventorių suteikęs interneto portalas nekontroliuoja šio proceso ir negali tiksliai žinoti, kokiose geografinėse vietovėse yra reklamos (ploto) pirkėjai; lietuviškų portalų inventorių gali pirkti ir tie reklamos (ploto) užsakovai, kurie orientuojasi į už Lietuvos Respublikos ribų esančią auditoriją.
- (38) *AS Ekspress Grupp* taip pat nurodo³⁶, kad perkant reklamos (ploto) paslaugas tiesiogiai iš portalo, reklamos (ploto) pirkėjas turi atitikti konkrečiuose portaluose keliamus reikalavimus. Tuo tarpu perkant reklamą (plotą) per tarpininkus, užtenka atitikti vienos konkrečios sistemos (t. y. ne portalo) reikalavimus, o reklama galės būti pasiekiamą plačiame internetinių portalų rate. Tokiu būdu reklama gali pasiekti bet kokią tikslią auditoriją. Be to, pati sutartis tarp portalo ir tarpininko yra vykdoma tuo metu, kai tarpininkas organizuoja reklaminio inventorius perpardavimą savo sistemoje, o portalo paslauga – reklaminio inventorius pardavimas – tokiu atveju yra suteikiama toje vietoje, kur veikia atitinkamas subjektas. Tokį vertinimą patvirtina ir tai, jog sutartims tarp UAB „Lrytas“ ir reklaminio inventorius (perpardavėjų) paprastai yra taikoma pirkėjo buvimo vietos teisė, nors gali būti taikoma ir trečiųjų šalių teisė. Be to, gaudamas pajamas iš tokių užsienyje esančių tarpininkų nei UAB „Lrytas“, nei kitas portalas negali žinoti, kiek ir kokiose teritorijose tarpininkai uždirbo pajamų iš atitinkamo portalo reklaminio inventorius perpardavimo galutiniam reklamos (ploto) pirkėjams.
- (39) Šie *AS Ekspress Grupp* argumentai, pateikti po Tyrimo išvadų, nekeičia Konkurencijos tarybos vertinimo. Nepriklausomai nuo to, kur yra įsisteigęs reklamos (ploto) iš UAB „Lrytas“ pirkėjas bei ar jis reklamos (ploto) paslaugas perka galutiniam vartojimui, ar tolimesniam perpardavimui,

³⁵ Bylos 15 tomas, 20–28 lapai, bylos 18 tomas, 9–16 lapai.

³⁶ Bylos 15 tomas, 20–28 lapai, bylos 18 tomas, 9–16 lapai.

reklamos (ploto) paslaugos www.lrytas.lt naujienų portale perkamos turint tikslą pasiekti to portalo Lietuvos Respublikos auditoriją. Nors *AS Ekspres Grupp* pateikė pavyzdžių, kai www.lrytas.lt naujienų portale gali būti matoma reklama užsienio kalba, tačiau per tarpininkus patalpinta reklama yra matoma ir lietuvių kalba, tikintis pasiekti Lietuvos Respublikos auditoriją, į kurią yra orientuotas pats interneto naujienų portalas. Atitinkamai, tikslinė, vadinasi, ir didžioji www.lrytas.lt naujienų portalo auditorija per tarpininkus patalpintą reklamą pamato lietuvių kalba. Todėl tokie *AS Ekspres Grupp* pateikti pavyzdžiai yra vertinami kaip išimtiniai ir nepaneigiantys bendro principo dėl vietos, kurioje vyksta konkurencija. Dėl šių priežasčių nebūtų pagrįsta tokios per tarpininkus parduotos reklamos (ploto) pajamų visiškai eliminuoti iš UAB „Lrytas“ Lietuvos Respublikoje gautų pajamų. Galiausiai, tarpininko buvimo vieta net neparodo galutinio reklamos (ploto) pirkėjo buvimo vietos, todėl tuo labiau negali būti remiamasi išimtinai tarpininko buvimo vieta, nevertinant, kur iš tikrųjų yra teikiama paslauga, ir kur vyksta konkurencija.

- (40) Kiti *AS Ekspres Grupp* nurodomi skirtumai, kai reklamos (ploto) paslaugos yra perkamos tiesiogiai iš tokių naujienų portalų ir kai per tarpininką, nėra reikšmingi.
- (41) Nors perkant reklamos (ploto) paslaugas iš tarpininko, galutinis klientas gali gauti didesnę prieigą prie įvairaus reklaminių ploto skirtinguose portaluose, galutinis klientas tą patį rezultatą gali pasiekti ir pirkdamas reklamos (ploto) paslaugas tiesiogiai iš kelių skirtingų portalų, todėl šis *AS Ekspres grupp* nurodomas skirtumas reklamos (ploto) paslaugas perkant iš tarpininko ir tiesiogiai iš interneto naujienų portalų nėra aktualus. *AS Ekspres Grupp* pozicija, kad tarpininkavimo atveju portalas gali nežinoti, kas yra galutiniai klientai, kurių reklama yra talpinama į portalą, taip pat nedaro įtakos Konkurencijos tarybos vertinimui. Klientas, kuris reklamos (ploto) paslaugas perka tiesiogiai ar per tarpininkus, turi kriterijus, kokia auditorija turėtų matyti jo reklamą. Atitinkamai, jeigu konkretus ūkio subjektas nori, kad jo siūlomą produktą matytų Lietuvos Respublikos auditorija, tai tokį reikalavimą jis kels konkrečiam portalui arba tarpininkui. Taip pat nepagrįsti ir *AS Ekspres Grupp* teiginiai, kad šiuo atveju svarbi tampa šalių pasirinkta sutartiniams santykiams taikytina teisė, kaip neva parodanti, kuriai šaliai turi būti priskiriamos pajamos. Sutarties šalims turint teisę pasirinkti taikytiną teisę, galėtų susiklostyti nepagrįsta situacija, kai konkurencija dėl atitinkamos paslaugos teikimo vyksta vienoje šalyje, tačiau sutarties šalys sąmoningai pasirenka kitos šalies taikytiną teisę. Be to, toks vertinimas paneigtų Jurisdikciniame pranešime pateiktus išaiškinimus.
- (42) Atsižvelgiant į tai, nepagrįsti ir *AS Ekspres Grupp* nurodomi argumentai³⁷, kad Konkurencijos taryba taiko neaiškius ir neprognozuojamus kriterijus pajamoms priskirti ar kad siekia taikyti atsakomybę už neaiškios ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose neįtvirtintos taisyklės pažeidimą. Nagrinėjamu atveju Konkurencijos taryba taiko Jurisdikciniame pranešime įtvirtintą bendrą principą įvertinti, kurioje vietoje konkuruojama, todėl ūkio subjektai prieš įgyvendindami koncentraciją privalo įvertinti, kur yra pagrindinė jų konkuravimo vieta. Jeigu ūkio subjektams neaišku, kaip turi būti taikomos koncentracijų priežiūros taisyklės, ūkio subjektai gali ir turi kreiptis į Konkurencijos tarybą prieš koncentracijos įgyvendinimą. Tuo tarpu *AS Ekspres Grupp* siūlo visas pajamas iš užsienyje registruotų klientų priskirti pajamoms, gautoms ne Lietuvos Respublikoje, vien tuo pagrindu, kad tai yra užsienyje įsisteigę ūkio subjektai, iš kurių dauguma yra tarpininkai, nors, kaip detaliau paaiškinta nutarime, ir užsienyje registruoti reklamos (ploto) paslaugų pirkėjai per www.lrytas.lt portalą tikisi pasiekti Lietuvos Respublikos auditoriją, be to, per tarpininkus patalpinta reklama matoma ir lietuvių kalba, tikintis pasiekti Lietuvos Respublikos auditoriją, todėl tikslinė, vadinasi, ir didžioji www.lrytas.lt naujienų portalo auditorija per tarpininkus patalpintą reklamą pamato lietuvių kalba. *AS Ekspres Grupp* nurodoma ESTT praktika³⁸, nors yra susijusi su

³⁷ Bylos 2 tomas, 121 lapas, bylos 4 tomas, 138 lapas, bylos 15 tomas, 28, 29, 32, 33 lapai, bylos 18 tomas, 16, 17, 20, 21 lapai.

³⁸ [I]gyvendinant koncentracijų kontrolę vyraujantys teisinio saugumo ir greitumo reikalavimai reiškia, kad tiek įmonės, tiek konkurencijos institucijos iš esmės gali remtis prognozavimo ir neatidėliotino prieinamumo kriterijais (Pirmosios instancijos teismo 2006 m. liepos 14 d. sprendimas byloje Nr. T-417/05, *Endesa prieš Europos Komisiją*, 209 p.).

audituose ataskaitose pateikiamais duomenimis ir jų tikslinimu, o ne pajamų priskyrimu atitinkamoms valstybėms, tik patvirtina tokį Konkurencijos tarybos vertinimą. Galiausiai, nepagrįstai *AS Ekspres Grupp* nurodo³⁹, kad Konkurencijos tarybos vertinimą dėl pajamų priskyrimo lėmė aplinkybė, kad UAB „Lrytas“ finansinėje ataskaitoje pajamos nebuvo išskirstytos pagal teritoriją.

- (43) *AS Ekspres Grupp* taip pat nurodo⁴⁰, kad šiuo atveju aktualus Pranešimo apie koncentraciją tvarkos 13 punktas, kuris nustato, kaip apskaičiuojamos bendrosios pajamos⁴¹, t. y. *AS Ekspres Grupp* pateikė Konkurencijos tarybai UAB „Lrytas“ vadovo pasirašytą patvirtinimą apie geografinį pajamų išskaidymą (ir Lietuvos Respublikoje gautas pajamas), kurį patvirtino ir nepriklausomas auditorius.
- (44) Kiek tai susiję su *AS Ekspres Grupp* pateikta informacija apie pajamas, kurios buvo patvirtintos auditorių, Konkurencijos taryba pažymi, kad šiuo atveju auditorius tik patvirtino, kad pajamos pagal valstybes, atsižvelgiant į kliento registracijos vietą, buvo suskirstytos teisingai⁴². Visgi, Konkurencijos taryba nekvestionuoja, kokiose valstybėse yra įsisteigęs atitinkamas reklamos (ploto) pirkėjas, kadangi ne įsisteigimo vieta aktuali sprendžiant pajamų priskyrimo klausimą. Be to, tai nebuvo įprastinė auditavimo procedūra, kuri yra atliekama rengiant metines finansines ataskaitas. Auditorių vertinimas nebuvo atliktas audituojant 2021 m. UAB „Lrytas“ finansinę veiklą, o buvo atliktas pagal UAB „Lrytas“ pavedimą ir nurodytas darbo apimtis.
- (45) Tas pats pasakytina ir dėl *AS Ekspres Grupp* argumentų dėl Pranešimo apie koncentraciją tvarkos 13 punkto nuostatų. Sutiktina, kad Pranešimo apie koncentraciją tvarkos 13 punktas nurodo taisyklę, kad koncentracijoje dalyvaujančio ūkio subjekto bendrosios pajamos skaičiuojamos remiantis paskutinių prieš koncentraciją ūkinių metų finansiniais duomenimis, patvirtinančiais ūkio subjekto Lietuvos Respublikoje gautas bendrąsias pajamas. Vadovo pasirašytas dokumentas yra aktualus tada, kai patvirtinta finansinė ataskaita nepateikia informacijos apie pajamas, gautas Lietuvos Respublikoje. Vis dėlto, atlikto Tyrimo atveju yra aktualu ne tai, kokia forma yra pateikiama informacija, o jos turinys. Atitinkamai, *AS Ekspres Grupp* pozicija, kad Konkurencijos taryba negali kvestionuoti ūkio subjekto teikiamos informacijos turinio pagrįstumo, ypač, kai yra reikšmingi skirtumai finansinėje ataskaitoje ir vadovo patvirtintoje informacijoje, yra nepagrįsta.

1.2.3. Koncentracijoje dalyvavę ūkio subjektai kartu su susijusiais ūkio subjektais 2021 m. Lietuvos Respublikoje viršijo Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje numatytas bendrųjų pajamų ribas

- (46) Abu Koncentracijoje dalyvavę ūkio subjektai 2021 m. Lietuvos Respublikoje viršijo 2 mln. eurų bendrųjų pajamų ribą, t. y. *AS Ekspres Grupp* bendrosios pajamos sudarė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur, o UAB „Lrytas“ – 2 838 258 Eur. Tyrimo metu taip pat nustatyta, kad 2021 m. Lietuvos Respublikoje abu Koncentracijoje dalyvavę ūkio subjektai viršijo daugiau nei 20 mln. Eur ribą, kadangi Koncentracijoje dalyvavusių ūkio subjektų bendrosios pajamos sudarė bent [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur⁴³.
- (47) Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, darytina išvada, kad Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje numatytos bendrųjų pajamų ribos buvo viršytos.

1.3. *AS Ekspres Grupp* turėjo pareigą apie koncentraciją pateikti pranešimą Konkurencijos tarybai ir gauti jos leidimą

- (48) Vadovaujantis Pranešimo apie koncentraciją tvarkos 12.1 papunkčiu, kontrolę įgijusiu ūkio subjektu laikytina *AS Ekspres Grupp*, o ūkio subjektas, kurio kontrolė buvo įgyta, – UAB „Lrytas“.

³⁹ Bylos 15 tomas, 31, 32 lapai, bylos 18 tomas, 19, 20 lapai.

⁴⁰ Bylos 15 tomas, 32, 33 lapai, bylos 18 tomas, 20, 21 lapai.

⁴¹ Šis punktas nustato, kad prie pranešimo turi būti pridėtos paskutinių prieš koncentraciją ūkinių metų įstatymų nustatyta tvarka patvirtintos finansinės ataskaitos bei ūkio subjekto vadovo pasirašytas patvirtinimas apie ūkio subjekto Lietuvos Respublikoje gautas bendrąsias pajamas.

⁴² Bylos 4 tomas, 124, 125 lapai.

⁴³ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

- (49) Pranešimas apie Koncentraciją turėjo būti pateiktas Konkurencijos tarybai iki Koncentracijos įgyvendinimo, o Koncentracijos, apie kurią privaloma pranešti, dalyvaujantys ūkio subjektai ar kontroliuojantys asmenys neturėjo teisės įgyvendinti tol, kol bus priimtas Konkurencijos tarybos nutarimas leisti vykdyti Koncentraciją.
- (50) *AS Ekspress Grupp* nesikreipė į Konkurencijos tarybą dėl leidimo numatomai Koncentracijai ir įgyvendino Koncentraciją be Konkurencijos tarybos leidimo.

1.4. Išvados dėl *AS Ekspress Grupp* veiksmų vertinimo

- (51) Atsižvelgiant į Tyrimo metu nustatytas aplinkybes, daroma išvada, kad *AS Ekspress Grupp* pažeidė Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalies ir 10 straipsnio 1 dalies reikalavimus, nes Konkurencijos tarybai nepranešė apie Koncentraciją iki Koncentracijos įgyvendinimo ir įgyvendino Koncentraciją, negavusi Konkurencijos tarybos leidimo.

2. Bauda

- (52) ESTT yra pažymėjęs, kad atsakomybė už konkurencijos teisės pažeidimus taikoma tiek esant tyčiais, tiek neatsargumui, tačiau kaltės forma nereikšminga atsakomybės taikymui ir baudos dydžio nustatymui⁴⁴. Taigi, net jeigu *AS Ekspress Grupp* veikė neatsargiai, t. y. netinkamai įvertino, kad visos išigyjamo ūkio subjekto UAB „Lrytas“ pajamos 2021 m. yra gautos Lietuvos Respublikoje Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies taikymo tikslais, tai nesudaro pagrindo *AS Ekspress Grupp* neskirti baudos, kadangi kaltės forma tokiu atveju nėra svarbi. Bet kuriuo atveju kilus abejonėms, *AS Ekspress Grupp* galėjo ir turėjo kreiptis į Konkurencijos tarybą konsultuodamasi dėl planuojamos įgyvendinti Koncentracijos. Vis dėlto, *AS Ekspress Grupp* į Konkurencijos tarybą nesikreipė.
- (53) Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad už koncentracijos, apie kurią buvo privaloma pranešti, įgyvendinimą be Konkurencijos tarybos leidimo ūkio subjektams skiriama piniginė bauda iki 10 procentų bendrųjų metinių pajamų praėjusiais finansiniais metais. Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 37 straipsniu, skiriant baudas ūkio subjektams atsižvelgiama į padaryto pažeidimo pavojingumą, pažeidimo trukmę, atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, kiekvieno ūkio subjekto įtaką pažeidimo padarymui bei ūkio subjekto prekių, tiesiogiai ir netiesiogiai susijusių su pažeidimu, pardavimų vertę.
- (54) Baudos dydis nustatomas vadovaujantis Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 64 „Dėl Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas). Aprašo 4 punkte nustatyta, kad už draudžiamą susitarimą ar piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi ūkio subjektui skiriamas baudos dydis apskaičiuojamas dviem etapais: pirmiausia apskaičiuojamas bazinis baudos dydis, vėliau bazinis baudos dydis tikslinamas – didinamas arba mažinamas. Vadovaujantis Aprašo 49 punktu, už kitus Konkurencijos įstatymo pažeidimus ūkio subjektui skiriamos baudos dydžio apskaičiavimui *mutatis mutandis* taikomos Aprašo II skyriaus antrojo–septintojo skirsnių ir 40 punkto nuostatos.

2.1. Bazinis baudos dydis

2.1.1. Baziniam baudos dydžiui apskaičiuoti naudojamos pajamos

- (55) Vadovaujantis Aprašo 8 punktu, jeigu dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpis yra trumpesnis kaip vieni metai ir pažeidimas baigiasi kitais finansiniais metais, nei prasidėjo, pardavimo vertei nustatyti yra naudojamas šių dvejų finansinių metų, kuriais ūkio subjektas dalyvavo pažeidime, pardavimo pajamų, gautų iš tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimo, vidurkis, apskaičiuojamas per atitinkamus dvejus metus gautas tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių

⁴⁴ Teismo 1996 m. kovo 25 d. sprendimas byloje Nr. C-137/95 P, *SPO prieš Europos Bendrijų Komisiją*.

prekių pardavimo pajamas dalijant iš dviejų, gautą rezultatą dauginant iš dalyvavimo pažeidime mėnesių skaičiaus (naudojami visi dalyvavimo darant pažeidimą mėnesiai; jeigu dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpis yra mėnuo ar trumpesnis nei vienas mėnuo, tuomet dauginama iš vieno) ir dalijant iš 12.

- (56) *AS Ekspress Grupp* nepranešė apie ketinamą vykdyti Koncentraciją ir be Konkurencijos tarybos leidimo įgijo vienvaldę UAB „Lrytas“ kontrolę. Tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusiomis pajamomis laikytinos visos ūkio subjekto, kurio kontrolė buvo įgyta, t. y. UAB „Lrytas“, bendrosios pajamos.
- (57) Pardavimų vertė turėtų būti nustatoma vadovaujantis 2022 m. ir 2023 m. UAB „Lrytas“ bendrosiomis pajamomis (t. y. jų vidurkiu) ir pažeidimo trukme. Atsižvelgiant į tai, kad UAB „Lrytas“ finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d., o UAB „Lrytas“ 2023 m. finansiniai metai dar nėra pasibaigę, duomenys apie 2023 m. bendrąsias pajamas nėra galutiniai ir patikimi. Atitinkamai, vadovaujantis protingumo principu, pardavimų vertė nustatoma pagal UAB „Lrytas“ 2022 m. bendrąsias pajamas, kurios sudarė 3 064 717 Eur⁴⁵.
- (58) Taigi, įvertinus tai, kad *AS Ekspress Grupp* pažeidimo trukmė yra 11 mėnesių (nutarimo (70) pastraipa), pardavimų vertė nustatoma atsižvelgiant į UAB „Lrytas“ pajamas, gautas per dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpį, todėl nutarimo (57) pastraipoje nurodytas pajamų dydis dauginamas iš 11 ir dalijama iš 12.

2.1.2. Nuo pažeidimo pavojingumo priklausantis baudos dydis

- (59) Vadovaujantis Aprašo 16 punktu, pažeidimo pavojingumas įvertinamas atsižvelgiant į visas su konkrečiu pažeidimu susijusias aplinkybes, tokias kaip pažeidimo pobūdis, visų pažeidimo dalyvių bendra rinkos dalis, pažeidimo geografinis plotas, ir kitas aplinkybes. Šių aplinkybių svarba ir jų vertinimo poreikis priklauso nuo kiekvieno konkretaus pažeidimo.
- (60) Pažymėtina, kad, vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalimi, galima skirti maksimali bauda už koncentracijos įgyvendinimą nepranešus Konkurencijos tarybai ir negavus jos leidimo, yra tokio pat dydžio, kaip ir už Konkurencijos įstatymo 5 ir 7 straipsnių pažeidimus, kurie laikytini pavojingiausiais pažeidimais konkurencijai.
- (61) Tai, kad koncentracijos įgyvendinimas nepateikus pranešimo Konkurencijos tarybai ir negavus jos leidimo yra laikytinas pavojingu pažeidimu, patvirtina ir teismų praktika⁴⁶. LVAT savo praktikoje yra nurodęs, kad: *[K]oncentracijų kontrolės pagrindinis tikslas – identifikuoti žalingų rinkai koncentracijų sudarymą ir užkirsti tam kelią, tai koncentracijų vertinimas – koncentracijos daromos žalos, t. y. nesuderinamumo su konkurencija rinkoje, nustatymas*⁴⁷. Kitoje byloje LVAT yra nurodęs, kad *Konkurencijos įstatyme įtvirtintas ex ante koncentracijų kontrolės mechanizmas turi užtikrinti, kad koncentracija nepadarytų neigiamos įtakos konkurencijai, kad dėl koncentracijos veiksmų neatsirastų neigiamos žalos konkurencijos struktūrai*⁴⁸.
- (62) Taigi, darytina išvada, kad *AS Ekspress Grupp* padarytas pažeidimas – Koncentracijos įgyvendinimas nepranešus apie tai Konkurencijos tarybai bei negavus jos leidimo, pagal savo pobūdį laikytinas pavojingu Konkurencijos įstatymo pažeidimu.
- (63) Atsižvelgiant į tai, yra pagrindas taikyti 5 procentų dydį nuo pajamų, nurodytų šio nutarimo (58) pastraipoje.

⁴⁵ Bylos 4 tomas, 183 lapas.

⁴⁶ Pavyzdžiui, LVAT 2020 m. sausio 16 d. nutartis adm. byloje Nr. eA-2443-520/2019, *AB „Kauno grūdai“ prieš Konkurencijos tarybą*.

⁴⁷ LVAT 2017 m. balandžio 18 d. nutartis adm. byloje Nr. A-899-858/2017, *UAB „Lukoil Baltija“ prieš Konkurencijos tarybą*.

⁴⁸ LVAT 2013 m. balandžio 25 d. nutartis adm. byloje Nr. A⁵²⁰-634/2013, *Corporation of European Pharmaceutical Distributors N.V. prieš Konkurencijos tarybą*.

- (64) *AS Ekspress Grupp* nesutiko su tokiu pažeidimo pavojingumo vertinimu⁴⁹. Kaip nurodė *AS Ekspress Grupp*, Konkurencijos taryba šiuo atveju nepagrindė, kokių konkurencijos politikos tikslų siekiama, kad yra taikomas besiskiriantis pažeidimo pavojingumo dydis nuo ankstesnės Konkurencijos tarybos praktikos, kai buvo taikomas 1 procento dydis už pažeidimo pavojingumą. Be to, apskaičiuojant baudą akcinei bendrovei „Kauno grūdai“⁵⁰, pažeidimo pavojingumas buvo nustatytas kaip 1 procentas, nors akcinė bendrovė „Kauno grūdai“ sąmoningai siekė išvengti pranešimo teikimo, t. y. padarė tyčinį pažeidimą, kas nėra nustatyta *AS Ekspress Grupp* atveju.
- (65) Pasisakydama dėl šių *AS Ekspress Grupp* argumentų, Konkurencijos taryba pažymi, kad ankstesnė Konkurencijos tarybos praktika ir taikyti procentai už pažeidimo pavojingumą nedaro įtakos *AS Ekspress Grupp* pažeidimo pavojingumo vertinimui.
- (66) Kaip savo praktikoje yra patvirtinęs LVAT, pažeidimo pavojingumas vertinamas kiekvienu konkrečiu atveju ir aplinkybė, kad anksčiau Konkurencijos taryba taikė kitokio dydžio baudas, nėra reikšminga⁵¹. Kitoje byloje LVAT taip pat yra nurodęs, kad Konkurencijos taryba neprivalo visiems ūkio subjektams skirti vienodų baudų, priešingai, privalo įvertinti kiekvieną konkretų atvejį⁵². Be to, svarbu ir tai, kad skiriama bauda tiek pažeidimą padariusiam ūkio subjektui, tiek ir kitiems ūkio subjektams turėtų atgrasomąjį pobūdį⁵³, kadangi itin mažos ekonominės sankcijos taikymas gali nepasiekti šių tikslų⁵⁴. Nagrinėjamu atveju *AS Ekspress Grupp* nuo pažeidimo pavojingumo priklausantis bazinis baudos dydis sudaro apie 2,7 procento nuo *AS Ekspress Grupp* 2022 m. bendrųjų metinių pajamų⁵⁵ ir tik apie 0,2 procento nuo *AS Ekspress Grupp* konsoliduotų 2022 m. pajamų⁵⁶, todėl mažesnė bauda už tokio pobūdžio pažeidimą nepasiektų savo tikslų.
- (67) LVAT byloje dėl koncentracijos įgyvendinimo be išankstinio Konkurencijos tarybos leidimo taip pat nurodė, kad neatsargiai padarytas tokio pobūdžio pažeidimas nėra mažiau sunkus nei padarytas tyčia⁵⁷. Taigi, ir nagrinėjamu atveju aplinkybė, ar pažeidimas padarytas tyčia, ar neatsargiai, nedaro įtakos pažeidimo pavojingumo vertinimui.

⁴⁹ Bylos 15 tomas, 34 lapas, bylos 18 tomas, 22 lapas.

⁵⁰ Konkurencijos tarybos 2017 m. birželio 9 d. nutarimas Nr. 2S-3 (2017) „Dėl akcinės bendrovės „Kauno grūdai“ veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalies ir 10 straipsnio 1 dalies reikalavimams“.

⁵¹ [F]aktas, jog praeityje Taryba taikė tam tikro lygio baudas už tam tikrų rūšių pažeidimus, nereiškia, kad draudžiama kelti šį lygį teisės aktuose nurodytose ribose, jei tai yra būtina siekiant užtikrinti konkurencijos politikos įgyvendinimą. Tinkamas konkurencijos taisyklių laikymasis reikalauja, kad Taryba galėtų bet kuriuo metu pritaikyti baudų lygį šios politikos poreikiams (LVAT 2017 m. balandžio 18 d. nutartis adm. byloje Nr. A-899-858/2017, UAB „Lukoil Baltija“ prieš Konkurencijos tarybą).

⁵² [Konkurencijos taryba] kiekvienu konkrečiu atveju privalo išsamiai iširti pažeidimą, nustatyti jo pobūdį bei atsižvelgdama į teisės aktuose nustatytus kriterijus paskirti konkrečią baudą. Pažymėtina, kad teisės aktuose nėra įtvirtinta, kuris pažeidimas yra sunkus, kuris yra lengvas, kokia konkreti bauda turi būti paskirta už tam tikrą pažeidimą, todėl Konkurencijos taryba neprivalo visiems ūkio subjektams už koncentracijos įgyvendinimą, apie kurią buvo privaloma pranešti, be Konkurencijos tarybos leidimo skirti vienodo dydžio baudas (LVAT 2013 m. balandžio 25 d. nutartis adm. byloje Nr. A⁵²⁰-634/2013, Corporation of European Pharmaceutical Distributors N.V. prieš Konkurencijos tarybą).

⁵³ Pavyzdžiui, kaip yra nurodęs LVAT, paskirtos sankcijos turi turėti pakankamą atgrasomąjį poveikį tiek susitarimų dalyviams, tiek ir kitiems verslo subjektams, todėl teisėjų kolegija mano, kad nėra pagrindo dar labiau mažinti VŠĮ „Media medis“ paskirtą baudą, kuri sudaro tik apie 2,6 procento bendrųjų pajamų, šio verslo subjekto gautų 2014 metais (LVAT 2017 m. rugsėjo 15 d. nutartis adm. byloje Nr. eA-909-552/2017, VŠĮ „Media medis“ ir UAB „Ministerium“ prieš Konkurencijos tarybą).

⁵⁴ [Ū]kio subjektui už koncentracijos įgyvendinimą, apie kurią buvo privaloma pranešti, be Konkurencijos tarybos leidimo <...> skiriamos baudos turi turėti atgrasomąjį poveikį <...> todėl itin mažos ekonominės sankcijos taikymas ar atleidimas nuo baudos mokėjimo šio tikslo nepasiektų (LVAT 2013 m. balandžio 25 d. nutartis adm. byloje Nr. A⁵²⁰-634/2013, Corporation of European Pharmaceutical Distributors N.V. prieš Konkurencijos tarybą; 2017 m. balandžio 18 d. nutartis adm. byloje Nr. A-899-858/2017, UAB „Lukoil Baltija“ prieš Konkurencijos tarybą).

⁵⁵ *AS Ekspress Grupp* bendrosios pajamos 2022 m. sudarė 5 111 218 Eur. Pažymėtina, kad iš šių pajamų nebuvo eliminuotas pajamos, gautos iš susijusių ūkio subjektų, taip pat nebuvo pridėtos susijusių ūkio subjektų, kurie priklauso *AS Ekspress Grupp* grupei, pajamos (bylos 3 tomas, 166 lapas, bylos 7 tomas, 151 lapas).

⁵⁶ *AS Ekspress Grupp* 2022 m. konsoliduotos pajamos siekė 64 140 530 Eur (bylos 3 tomas, 166 lapas, bylos 7 tomas, 151 lapas).

⁵⁷ [V]ertinant iš konkurencijos perspektyvos neatsargiai padarytas pažeidimas nėra mažiau sunkus nei tyčia padarytas pažeidimas (LVAT 2017 m. balandžio 18 d. nutartis adm. byloje Nr. A-899-858/2017, UAB „AMIC Lietuva“ prieš Konkurencijos

2.1.3. Nuo pažeidimo trukmės priklausantis baudos dydis

- (68) LVAT savo praktikoje yra nurodęs, kad nepranešimas apie koncentraciją Konkurencijos tarybai pagal savo pobūdį reiškia tęstinį teisės pažeidimą, šio tęstinio pažeidimo pradžia laikytina atitinkamos sutarties sudarymo data, ir kiekviena diena nuo šio momento laikoma Konkurencijos įstatymo pažeidimo darymo diena. Pažeidimo pabaiga, t. y. paskutinė koncentracijos įgyvendinimo diena be Konkurencijos tarybos leidimo, laikytina Konkurencijos tarybos leidimo išdavimo diena⁵⁸.
- (69) Aprašo 19 punkte nustatyta, kad siekiant atsižvelgti į kiekvieno ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpį, pagal Aprašo II skyriaus antrąjį skirsnį ir 16–18 punktus apskaičiuota suma dauginama iš 1, jeigu ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpis buvo metai arba mažiau negu metai.
- (70) *AS Ekspress Grupp*, nepranešusi ir negavusi Konkurencijos tarybos leidimo, įgyvendino koncentraciją 2022 m. gruodžio 9 d. *AS Ekspress Grupp* Tyrimo pabaigos momentu, t. y. 2023 m. lapkričio 9 d., pažeidimo nebuvo nutraukusi. Atsižvelgiant į tai, laikytina, kad pažeidimas truko nuo 2022 m. gruodžio 9 d. iki 2023 m. lapkričio 9 d. ir bendra pažeidimo trukmė yra 11 mėnesių. Remiantis tuo, kas išdėstyta, nutarimo (63) pastraipoje nurodytas dydis dauginamas iš 1.

2.2. Bazinio baudos dydžio tikslinimas

- (71) Vadovaujantis Aprašo 17 punktu, nustačius Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas atsakomybę lengvinančias aplinkybes arba Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 3 dalyje nurodytas atsakomybę sunkinančias aplinkybes, bazinis baudos dydis atitinkamai mažinamas arba didinamas.
- (72) Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, jog ūkio subjektai, padarę pažeidimą, savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms, padėjo Konkurencijos tarybai tyrimo metu, atlygino nuostolius, pašalino padarytą žalą, savo valia nutraukė pažeidimą, neatliko konkurenciją ribojančių veiksmų, Konkurencijos tarybai tyrimo metu pateikdami rašytinį pripažinimo pareiškimą pripažino pažeidimą ir numatytą baudą, taip sudarydami sąlygas efektyviau atlikti tyrimą, pripažino Konkurencijos tarybos atlikto tyrimo metu nustatytas esmines aplinkybes, taip pat tai, kad pažeidimą sudarantis elgesys buvo nulemtas valdžios institucijų veiksmų ir ūkio subjekto finansinė padėtis yra labai sunki.
- (73) Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, jog ūkio subjektai kliudė vykdyti tyrimą, slėpė įvykdytą pažeidimą, tęsė pažeidimą nepaisydami Konkurencijos tarybos įpareigojimo nutraukti neteisėtus veiksmus arba jei pakartotinai per septynerius metus padarė pažeidimą, už kurį ūkio subjektams jau buvo paskirtos šiame įstatyme numatytos sankcijos.
- (74) Tyrimo metu nebuvo nustatyta atsakomybę lengvinančių ar sunkinančių aplinkybių.

2.3. Baudos dydžio didinimas siekiant atgrasomojo poveikio

- (75) Pareiškėjas rašytiniuose paaiškinimuose dėl Tyrimo išvadų nurodė, kad *AS Ekspress Grupp* skirtina bauda neturės pakankamo atgrasomojo poveikio⁵⁹. Pareiškėjo vertinimu, šiuo atveju reikėtų vadovautis Aprašo 25 punktu, kuris nustato, kad siekiant užtikrinti baudų atgrasomąjį poveikį, baudos dydis, apskaičiuotas pagal Aprašo II skyriaus antrąjį–ketvirtąjį skirsnius, gali būti didinamas, kai ūkio

tarybą; 2016 m. gruodžio 22 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis adm. byloje Nr. eA-2330-520/2016, *OAO „Gazprom“ prieš Konkurencijos tarybą*; taip pat žr. pagal analogiją Teisingumo Teismo didžiosios kolegijos 2013 m. birželio 18 d. sprendimą byloje Nr. C-681/11, *Bundeswettbewerbssbehörde un Bundeskartellanwalt prieš Schenker & Co. AG ir kt.*, 37, 38 p.; 1996 m. kovo 25 d. sprendimą byloje Nr. C-137/95 P, *Vereniging van Samenwerkende Prijsregelende Organisaties in de Bouwnijverheid ir kt. prieš Europos Bendrijų Komisiją*, 55 p.).

⁵⁸ LVAT 2012 m. kovo 1 d. nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁰²-1668/2012, *AB „City Service“ prieš Konkurencijos tarybą*; 2015 m. gruodžio 17 d. nutartis adm. byloje Nr. A-1699-822/2015 (išplėstinė kolegija), *UAB „Lukoil Baltija“ prieš Konkurencijos tarybą*; 2017 m. balandžio 18 d. nutartis adm. byloje Nr. A-899-858/2017, *UAB „AMIC Lietuva“ prieš Konkurencijos tarybą*; 2020 m. sausio 16 d. nutartis adm. byloje Nr. eA-2443-520/2019, *AB „Kauno grūdai prieš Konkurencijos tarybą*.

⁵⁹ Bylos 17 tomas, 4, 5 lapai.

subjekto pasaulinės pajamos iš nesusijusių su pažeidimu prekių pardavimo sudaro daugiau kaip 95 procentus bendrųjų ūkio subjekto pasaulinių pajamų⁶⁰. Kaip nurodė Pareiškėjas, Konkurencijos taryba anksčiau yra taikiusi šią nuostatą bylose, kuriose buvo konstatuotas analogiškas pažeidimas⁶¹, ar kitais atvejais, kai buvo konstatuotas kitų Konkurencijos įstatymo straipsnių pažeidimas⁶².

- (76) Pasisakydama dėl šių Pareiškėjo argumentų, Konkurencijos taryba atkreipia dėmesį, kad *AS Ekspress Grupp* 2022 m. bendrosios pajamos sudarė 5 111 218 Eur⁶³. UAB „Lrytas“ bendrosios pajamos 2022 m. siekė 3 064 717 Eur. Atitinkamai, pajamos iš nesusijusių su pažeidimu prekių pardavimų sudarė iki 60 procentų bendrųjų *AS Ekspress Grupp* pajamų, todėl Aprašo 25 punktas netaikytinas. Pareiškėjo nurodytais Konkurencijos tarybos praktikos atvejais Konkurencijos taryba turėjo pagrindą taikyti Aprašo 25 punkto nuostatas, todėl baudos dydžiai buvo atitinkamai didinami pagal Aprašo 25 punkto nuostatas. Be to, Konkurencijos taryba Aprašo 25 punkto taikymo tikslais pagrįstai rėmėsi tik *AS Ekspress Grupp*, kuriai skiriama bauda, pajamomis, o ne visos įmonių grupės pajamomis – toks vertinimas atitinka ir ankstesnę Konkurencijos tarybos praktiką⁶⁴.
- (77) Pareiškėjas taip pat nurodo, kad siekiant atgrasymo, reikėtų atsižvelgti ir į kitas aplinkybes: UAB „Lrytas“ įsigijimo kontekstą, t. y. *AS Ekspress Grupp* tokiam įsigijimui galimai kėlė žemesnius reikalavimus nei kad Pareiškėjas, kuris taip pat siekė įsigyti UAB „Lrytas“; po koncentracijos UAB „Lrytas“ ir DELFI, UAB nutraukė sutartis su uždara akcine bendrove „BNS“, todėl su *AS Ekspress Grupp* susijęs ūkio subjektas – Naujienų agentūra ELTA, UAB – sustiprino savo poziciją atitinkamoje rinkoje.
- (78) Konkurencijos taryba atkreipia dėmesį, kad Europos Komisijos praktikoje laikomasi pozicijos, jog pasekmės konkurencijai nėra būtinos tokio pažeidimo konstatavimui, o *ex post* analizė dėl koncentracijos pasekmių rinkai negali būti lemiamas kriterijus *ex ante* priežiūros sistemos pavojingumui charakterizuoti⁶⁵. Todėl siekis atgrasyti ūkio subjektus nuo tokių pažeidimų darymo ateityje neturi priklausyti nuo nepraneštos koncentracijos poveikio analizės. Tokio vertinimo neįtvirtina ir Aprašo 25–28 punkto nuostatos, kaip ir neįtvirtina reikalavimo vertinti kontekstą.

2.4. Skiriamos baudos dydis

- (79) Apibendrinusi šioje nutarimo dalyje nurodytas aplinkybes bei vadovaudamasi teisingumo, protingumo ir proporcingumo principais, Konkurencijos taryba skiria *AS Ekspress Grupp* iki dešimčių eurų į mažesnę pusę suapvalintą 140 460 Eur baudą. Skiriamos baudos dydis neviršija Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nustatyto galimo skirti maksimalaus baudos dydžio.

⁶⁰ Pareiškėjo teigimu, 2022 m. *AS Ekspress Grupp* konsoliduotos pardavimo pajamos sudarė 64 141 000 Eur.

⁶¹ Konkurencijos tarybos 2017 m. birželio 9 d. nutarimas Nr. 2S-3 (2017) „Dėl akcinės bendrovės „Kauno grūdai“ veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalies ir 10 straipsnio 1 dalies reikalavimams“; 2013 m. balandžio 18 d. nutarimas Nr. 2S-4 „Dėl UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Luktarna“ veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams“; 2014 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 2S-2/2014 „Dėl UAB „Lukoil Baltija“ veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams“.

⁶² Konkurencijos tarybos 2014 m. birželio 10 d. nutarimas Nr. 2S-3/2014 „Dėl OAO „Gazprom“ veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2004 m. kovo 18 d. nutarimo Nr. 1S-38 nuostatoms“; 2014 m. gruodžio 4 d. nutarimas Nr. 2S-14/2014 „Dėl ūkio subjektų, užsiimančių maisto gaminių gamybos ir pardavimo veikla, veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio reikalavimams“.

⁶³ Pažymėtina, kad iš šių pajamų nebuvo eliminuotas pajamos, gautos iš susijusių ūkio subjektų, taip pat nebuvo pridėtos susijusių ūkio subjektų, kurie priklauso *AS Ekspress Grupp* grupei, pajamos (bylos 3 tomas, 166 lapas, bylos 7 tomas, 151 lapas).

⁶⁴ Konkurencijos tarybos 2017 m. birželio 9 d. nutarimas Nr. 2S-3 (2017) „Dėl akcinės bendrovės „Kauno grūdai“ veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalies ir 10 straipsnio 1 dalies reikalavimams“; 2017 m. rugpjūčio 1 d. nutarimas Nr. 2S-4 (2017) „Dėl UAB koncerno „Achemos grupė“ veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalies ir 10 straipsnio 1 dalies reikalavimams“.

⁶⁵ Europos Komisijos 2014 m. liepos 23 d. sprendimas byloje Nr. COMP/M.7184, *Marine Harvest / Morpol*, 156, 157 p.

3. Įpareigojimas AS *Ekspress Grupp*

- (80) Konkurencijos įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtinta, kad ūkio subjektui gali būti nurodoma nutraukti neteisėtą veiklą, atlikti veiksmus, atkuriančius ankstesnę padėtį ar pašalinančius pažeidimo pasekmes, įskaitant įpareigojimą nutraukti, pakeisti ar sudaryti sutartis, taip pat Konkurencijos taryba gali nustatyti šių įpareigojimų įvykdymo terminus ir sąlygas.
- (81) Atsižvelgiant į tai, kad AS *Ekspress Grupp* veiksmai prieštarauja Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalies ir 10 straipsnio 1 dalies reikalavimams, AS *Ekspress Grupp* įpareigojama per 2 mėnesius nuo Konkurencijos tarybos nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *kt.gov.lt* dienos nutraukti pažeidimą arba atlikti veiksmus, atkuriančius ankstesnę padėtį ar pašalinančius pažeidimo pasekmes.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalimi, 10 straipsnio 1 dalimi, 30 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 35 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 36 straipsnio 1 dalimi ir 37 straipsniu, taip pat Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 64,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

1. Pripažinti pažeidžiančiais Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalies ir 10 straipsnio 1 dalies reikalavimus *Aktsiaselts Ekspress Grupp* veiksmus, kuriais *Aktsiaselts Ekspress Grupp* netiesiogiai per UAB Satyre įsigijo 100 procentų UAB „Lrytas“ akcijų, apie tai nepranešusi Konkurencijos tarybai ir negavusi Konkurencijos tarybos leidimo.
2. Už šio nutarimo rezoliucinės dalies 1 punkte nurodytą pažeidimą *Aktsiaselts Ekspress Grupp* skirti 140 460 Eur (šimto keturiasdešimt tūkstančių keturių šimtų šešiasdešimt eurų) baudą.
3. Įpareigoti *Aktsiaselts Ekspress Grupp* ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo Konkurencijos tarybos nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *kt.gov.lt* dienos nutraukti pažeidimą arba atlikti veiksmus, atkuriančius ankstesnę padėtį ar pašalinančius pažeidimo pasekmes.

Nutarimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos arba nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *kt.gov.lt* dienos, atsižvelgiant į tai, kas įvyksta pirmiau.

Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 39 straipsniu, paskirta pinigine bauda per tris mėnesius nuo nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *kt.gov.lt* dienos turi būti sumokėta į biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą⁶⁶ (įmokos kodas 6920, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, juridinio asmens kodas 188659752).

Per nurodytą terminą nesumokėjus baudos, skaičiuojamos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.210 straipsnio 2 dalyje nurodytos palūkanos. Palūkanos neskaičiuojamos baudos ar jos dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpiu ir tuo atveju, kai Konkurencijos taryba priima sprendimą nesikreipti į antstolį dėl baudos priverstinio išieškojimo.

Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 33 straipsnio 3 dalimi, skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo už Konkurencijos įstatymo pažeidimą ūkio subjektui paskirta bauda, nesustabdo Konkurencijos tarybos nutarimo vykdymo, išskyrus atvejus, kai Konkurencijos taryba, vadovaudamasi šio įstatymo 39 straipsnio 7 dalimi, priima sprendimą nesikreipti į antstolį dėl baudos priverstinio išieškojimo arba jeigu teismas nusprendžia kitaip. Konkurencijos taryba priima sprendimą nesikreipti į antstolį dėl priverstinio baudos išieškojimo bylinėjimosi teisme laikotarpiu, kai Konkurencijos tarybos nutarimas, kuriuo paskirta bauda, apskundžiamas teismui ir ūkio subjektas pateikia Konkurencijos tarybai finansų

⁶⁶ Nr. LT78 7290 0000 0013 0151 (AS „Citadele banka“ Lietuvos filialas); Nr. LT74 4010 0510 0132 4763 (Luminor Bank AS Lietuvos skyrius); Nr. LT05 7044 0600 0788 7175 (AB SEB bankas); Nr. LT32 7180 0000 0014 1038 (AB Šiaulių bankas); Nr. LT24 7300 0101 1239 4300 (AB „Swedbank“); LT42 7230 0000 0012 0025 (UAB Medicinos bankas).

įstaigos suteikiamą finansinę garantiją ir (arba) draudimo įmonės laidavimo draudimą, kurie padengtų paskirtos baudos sumą (Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 7 dalis).

Pirmininkė

Jolanta Ivanauskienė